

המפלת חתיכה פרק שלישי נדה

כה.

עין משפט נר מצוה

ב א מ"י פ"י מהלכות
אסורי ביאה כלכל ד:
בא ב מ"י פ"ד מהלכות
בטורים הלכה י סמג
עין י"ד טו"ש פ"ד סמג
שם פ"ד ז:
בב ג מ"י פ"א מהלכות
בטורים הלכה יד ופ"י
מהלכות אסורי ביאה הלכה ז
והלכה יד סמג עין קמח
טו"ש פ"ד סמג שם פ"ד
בג ד ה ו ז מ"י פ"י
מהלכות אסורי ביאה
הלכה ז סמג לאון קא:

תוס' הרא"ש

לכחכחכח
במילואך לא דוקא שיהו
אכילה ושתיה שוין אלא בין
אכילה ושתיה יהיו שני
שלישים: פוסטמיכא דפוס
בריתא. פ"י ש"כ שמו
וקשה דה"ל למימר מפור
בריתא אלא לשון ממשלה
ופרנסות היא: שפיר מלא
בשר מהו. ממוחיתין דקתני
מלא דם ומלא מים ליכא
למפשט דמשמע הא מלא
בשר טמאה לידה משום
דאיכא למימר הא מלא בשר
נראה לפרש דללול ועכור היינו בשר
עכור ובשר ללול: שאין הקב"ה
עושה עור בו. דכמתני עור בעור
אדם מיירי דמתרגמינן על משך
בשריהו: ס"ימן ולד בבחמה דקה
מינוף. האי טינוף הוא ולד עכור ולא
דמי לטינוף דלקמן דרוב בהמות
מטנפות דהתם טינוף של אחר ויכרת
הולד: גבי בהמה לחומרא. ואיכ"ג
דקולא הוא שמואלין ממנו מרשות
ישראל היינו משום דאי לא יהיב
לכסן אתי למשרי בגיזה ועבודה:
אינה חוששת. וקסבר רב דעכור
מחלוקת ר"ן ורנן:
תחלת ברייתו מראשו. מימה
דנפ' תכרל דסוטה
(דף מה): קסבר אבא שאל תחלת
ברייתו מטיביו ומשלם כשריו אילך
ואילך ונראה לר"ת דגרס (ט) דרשון וכן
פרי"ם ובתוספתא פירש כעין חגב
דסלעס מתרגמינן רשון וכן משמע
דמיירי כשעור האברים:
עור ובשר תלבישני ועצמות וגידים
תסובכני. כירשא עור ובשר
והדר עצמות וגידים ותחיתת הממס
דיחזקאל (סמג ו) איכפא גידין
והדר גזר ומפרש דמדרש' למע
למשריה בגוה ועבודה:
תחלת ברייתו מראשו. ר"ח
גרס ברשון וכן ר"ת והכי
נמי איחא בתוספתא כלומר
כעין חגב דסלעס מתרגמינן
רשונא ולפי הספר דגרסינן
מראשו קשה דהא משמעין
לאבא שאול גופיה בפ'
בבא דסוטה שהולד נולד
מטיביו ומשלם שרשיו
אילך ואילך: עור ובשר
תלבישני כו'. גבי תחית
הממס דיחזקאל כתוב
ברישא גידין והדר בשר
והדר עור ומפרש במדרש
מלבוש שלבוש ראשון
פושט אחריין:

פרשתבינא. פ"ה שם איש וכן בערן (י) ואינו כן דלם כן ה"ל
למימר מפומבדיתא אלא פרש"ז"ס לשון פרנסות
וממשלה: בשר מהו. מממני דקמני מלא דם ומלא מים
ליכא למפשט דלילמא הא מלא בשר חוששת אכל ודאי ולד לא הוי
א"ג הא דלא חשבי משום דכפולוגמא
לא מיירי: שמא בר' יהושע.
אע"ג דנני למימר דקמני מחלוקת
בכלול אכל כעכור דברי הכל ולד
רבי נמי מסופק היה צה צה דהא
קאמר שמא:

(לעיל) **בסומבוס.** וא"ת ואם
שפיר מלא

דס הוי כחתיכה שנתוכה דס שפיר
מלא בשר נמי להוי כחתיכה של בשר
דאמר בפירקין דלינה טמאה לידה
כשלין זה עלם ויש לומר דשפיר
דמיא לולד טפי מחתיכה וטמא אפילו
אין זה עלם אע"ג דבמלא דס שיהם
שוים: מחלוקת בצ"ז. פ"ה
מלא מים וכן משמע וקשה ובי עדיף
ממלאה דס דאמר לעיל דטמאה
נדה ולא לידה אפי' לרבי יהושע לכן
נראה לפרש דללול ועכור היינו בשר
עכור ובשר ללול: שאין הקב"ה
עושה עור בו. דכמתני עור בעור
אדם מיירי דמתרגמינן על משך
בשריהו: ס"ימן ולד בבחמה דקה
מינוף. האי טינוף הוא ולד עכור ולא
דמי לטינוף דלקמן דרוב בהמות
מטנפות דהתם טינוף של אחר ויכרת
הולד: גבי בהמה לחומרא. ואיכ"ג
דקולא הוא שמואלין ממנו מרשות
ישראל היינו משום דאי לא יהיב
לכסן אתי למשרי בגיזה ועבודה:
אינה חוששת. וקסבר רב דעכור
מחלוקת ר"ן ורנן:

תחלת ברייתו מראשו. מימה
דנפ' תכרל דסוטה
(דף מה): קסבר אבא שאל תחלת
ברייתו מטיביו ומשלם כשריו אילך
ואילך ונראה לר"ת דגרס (ט) דרשון וכן
פרי"ם ובתוספתא פירש כעין חגב
דסלעס מתרגמינן רשון וכן משמע
דמיירי כשעור האברים:
עור ובשר תלבישני ועצמות וגידים
תסובכני. כירשא עור ובשר
והדר עצמות וגידים ותחיתת הממס
דיחזקאל (סמג ו) איכפא גידין
והדר גזר ומפרש דמדרש' למע
למשריה בגוה ועבודה:
תחלת ברייתו מראשו. ר"ח
גרס ברשון וכן ר"ת והכי
נמי איחא בתוספתא כלומר
כעין חגב דסלעס מתרגמינן
רשונא ולפי הספר דגרסינן
מראשו קשה דהא משמעין
לאבא שאול גופיה בפ'
בבא דסוטה שהולד נולד
מטיביו ומשלם שרשיו
אילך ואילך: עור ובשר
תלבישני כו'. גבי תחית
הממס דיחזקאל כתוב
ברישא גידין והדר בשר
והדר עור ומפרש במדרש
מלבוש שלבוש ראשון
פושט אחריין:

דס שנתוכה חתיכה היא: כר' יהושע אמר.
שפיר לחודיה מטמא (י) משום לידה ויחידה היא
דלילמא אפילו
במלא בשר פליגי כיון דליו מרוקס
דפליגי רבי יהושע כשפיר לחודיה
במלא דס מודה דלא ולד הוא דס
מורכב עליון: כעכור. מה שכתבו
עכור דאיכא למימר ולד היה ונימוח:
בכלול. שהוא מלא מים כלולין: היינו
דאינטרין קרא. לרבי יהושע דמשום
עור לחודיה הוי ולד: אלא אי
אמר. טעמא דרבי יהושע משום
דעכור הוא ואיכא למימר נימוח ולא
משום עור קרא ל"ל: אלא לאו כלול
מחלוקת. ותיבתא דר"ל: אלא אמר.
ירשא ככוכות פרק הלוקח בהמה
מן העובד כוכבים (דף טו): לענין
לפטור את שבה אחריו מתורת ככור:
טינוף. לאחר שקבלה מן הכור ונוטר
הולד נימוח וזו הימנו ויוצא והולך
ואותו טינוף פוטרמה מן הככורה:
שפיר ושליא. או שפיר או שליא: ספוקי
מספקא ליה. כעכור ופיה אי ולד
הוא אם לאו: הכא לחומרא והכא
לחומרא. גבי ככורת בהמה אמר
דלא ולד הוא ולא פטר את הכא
אחריו דאי אמרת פטר קא גזין
ועביד ציה עבודה ודילמא לאו ולד
הוא ההוא קמא וקאמי לדי תקלה
וגבי טומאת ולד איז לחומרא דקאמר
ולד הוא וטמאה שזועים וימי טוהר
לא ס"ל דיתבי לה. וגבי ככור אדם
דקולא היא דקאמר פטר את הכא
אחריו ולא איכפת לן דאין קדושה
בככור אדם אלא ממנו כהן ה'
קלעים וספק ממונה לקולא דכהן הוי
מוציא מחכרו עליו הראיה: הא רבי.
דאמר לעיל לא שמעתי: והא רבי
ישמעאל דאמר מלא בשר טמאה
לידה: רבי אשעיא. דאמר
כעכור מחלוקת: והא רבי יהושע בן
לוי. דאמר כלול מחלוקת: אחד זה
ואחד זה. אחד עכור ואחד כלול:
חושש. ויושבת ימי טומאה ואין לה
ימי טוהר דספק ולד הוא ולא ודאי:
לא דכו שפיר. לא טיהרו את המפלת
שפיר כשזועים ואפי' כלילי יצאמה:
נדרעא. אמריה דשמואל: זיג
כלול: טיפין של זכור. עיני זכור:
ופיו מחוט כחוט השערה. סדק קטן
ונראה כאילו חוט השערה מתוח שם:
גויסו. גיד אבר הזכר. והא דתנן [בד']
תשז לזכר ולנקבה אלמא מספקא לן
אם זכר אם נקבה כשלין יכיר זו
האבר מיירי: כעכורה. היא סדוקה
לארכה: וחיסוד ידים ורגלים. עדיין
אין נראין כדאמרין תחלת ברייתו
מראשו: כחלב. זהו שכבת זרע
שהוא ניחך וקלוש מתחלה בשעת
ייצאו כחלב ואח"כ נעשה קפוי:
וטורדין

פרשתבינא דפומבדיתא קאי ליה לאדא
דיילא עד פלגיה וכולי עלמא קאי לפרשתבינא
דפומבדיתא עד חרציה שאלו לפני רבי המפלת
שפיר מלא בשר מהו אמר להם לא שמעתי
אמר לפניו ר' ישמעאל בר' יוסי כך אמר
אבא מלא דם טמאה נדה מלא בשר טמאה
לידה א"ל אילמלי דבר חדש אמרת לנו משום
אביך שמעונך עכשיו מדהא קמיייתא כיחידהא
קאמר כסומבוס שאמר משום ר"מ הא
נמי שמא כרבי יהושע אמרה ואין הלכה
כר' יהושע דתניא המפלת שפיר שאינו
מרוקם ר' יהושע אומר ולד וחכ"א אינו
ולד אמר ר"ש בן לקיש משום ר' אושעיא
מחלוקת בעכור אבל בצלול דברי הכל
אינו ולד ור' יהושע בן לוי אמר בצלול
מחלוקת איבעיא להו בצלול מחלוקת אבל
בעכור דברי הכל ולד או דלמא בין בזה ובין
בזה מחלוקת תיקו מיתבי את זו דרש ר' יהושע
בן חנניא יויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו
כתנות עור וילבישם מלמד שאין הקב"ה
עושה עור לאדם אלא א"כ נוצר אלמא בעור
תליא מילתא לא שנא עכור ול"ש צלול אי
אמרת בשלמא בצלול מחלוקת היינו
דאיצטרך קרא אלא אי אמרת בעכור
מחלוקת למה לי קרא סברא בעלמא הוא
אלא שמע מינה בצלול מחלוקת ש"מ מעינה
וכן אמר ר"ג אמר רבה בר אבבה מחלוקת
בעכור אבל בצלול דברי הכל אינו ולד
איתביה רבא לר"ג אלא אמר ס"ימן ולד
בבהמה דקה טינוף בגסה שליא יבאשה
שפיר ושליא ואילו שפיר בבהמה לא פטר
אי אמרת בשלמא בצלול מחלוקת משום
הכי אשה דרבי בה קרא פטר בה שפיר
בבהמה דלא רבי קרא לא פטר בה שפיר
אלא אי אמרת בעכור מחלוקת מכדי סברא
הוא מאי שנא אשה ומאי שנא בהמה מי
סברת רבי יהושע מפשט פשיט ליה רבי
יהושע ספוקי מספקא ליה ואזיל הכא
לחומרא והכא לחומרא גבי אשה דממונה
הוא ספק ממונה לקולא גבי בהמה דאיסורא
הוא דאיכא לגבי גזיה ועבודה ספק איסורא
לחומרא ה"ג גבי אשה ספק טומאה לחומרא
ומי מספקא ליה והא קרא קאמר מדרבנן
וקרא אסמכתא בעלמא הוא א"ל רב חנינא בר שלמיא לרב הא רבי הא
ר' ישמעאל בר' יוסי והא רבי אושעיא והא רבי יהושע בן לוי מר כמאן ס"ל
א"ל אני אומר אחד זה ואחד זה אינה חוששת ושמאל אמר אחד זה ואחד
זה חוששת ואזדא שמאל למעמיה דכי אתא רב דימי אמר מעולם לא
דכו שפיר בנהרדעא לבר מההוא שפירא דאתא גיסא אמר אם איתא דולד
עליה חוט השערה מהאי גיסא וחזיא מהאי גיסא אמר אם איתא דולד
הואי לא הוה זיג כולי האי: ואם היה מרוקם וכו': תנו רבנן א"יזחו

שפיר מרוקם אבא שאול
חייא מרוחקין זה מזה שני חוטמין כשתי טיפים של זכור תני רבי חייא ומקורבין זה לזה ופיו
מתוח כחוט השערה וגויתו כעדשה ואם היתה נקבה נדונה כשעורה לארכה וחתוך ידים ורגלים אין
לו ועליו מפורש בקבלה הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני עור ובשר תלבישני ועצמות וגידים
תסובכני חיים וחסד עשית עמדי ופקודתך שמרה רוחי ואין בודקין אותו במים שהמים עזין
וטורדין

א) ג' הערך פשטימא
וכ"א בע"י וסם איתא ג"כ
עד חרציה קודם עד פלגיה:
ב) נפי חוס' ע"ז נג. סוף
ד"ה או דילמא וסם סה.
בטוס ד"ה מוקין (א) בטורות
יט. (ד) ותוספתא פ"ד ה"ד,
א) ג"ל כדשם פ"י חגב. ק'
ג' הילקוט, (ו) ובע"י דג'
נקבה נכרת כשעורה סדוקה
לארכה, (ז) רש"ל (ח) נערך
פשטימא, (ט) ג"ל כדשם
וכן איתא בערך ערך רשון,
י) נפי חוס' יומא פה. ד"ה
אבא שאול, (י) יריש פרשת
תוריע, (י) ג"ל מה שפושט
אחריו ליבש ראשון אכל כו'.
רש"ל וכן הוא גרסוי
דיחזקאל ופי' רימי ורש"ל
שנורמן גירסא שפושט וסבל
חמך.

תורה אור השלם
1. ויעש ה' אלהים לאדם
ולאשתו כתנות עור
ורבשית כג
2. והלא כחלב תתיכני
ובגבינה תקפיאני:
איוב י'
מוסף רש"י
באשה שפיר. עור שם כו
ז"ר הולד (בכורות יט.).

שפיר מרוקם אבא שאול
חייא מרוחקין זה מזה שני חוטמין כשתי טיפים של זכור תני רבי חייא ומקורבין זה לזה ופיו
מתוח כחוט השערה וגויתו כעדשה ואם היתה נקבה נדונה כשעורה לארכה וחתוך ידים ורגלים אין
לו ועליו מפורש בקבלה הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני עור ובשר תלבישני ועצמות וגידים
תסובכני חיים וחסד עשית עמדי ופקודתך שמרה רוחי ואין בודקין אותו במים שהמים עזין
וטורדין